

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 28. júla 2011 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného **M. B. a spol.**, pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák., o návrhu obvineného V. C. na odňatie a prikázanie veci takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného M. B. a spol. pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák., vedená na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 2T 15/2011, sa tomuto súdu **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Prokurátor Okresnej prokuratúry Prešov podal dňa 13. januára 2011 na Okresnom súde Košice I obžalobu na M. B. a V. C. pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák.

Okresný súd Košice I predložil dňa 24. januára 2011 predmetný spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o návrhu na odňatie a prikázanie veci z dôležitých dôvodov inému súdu v Slovenskej republike mimo obvod Košického krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o vyššie uvedenom návrhu uznesením z 1. februára 2011, sp. zn. 3 Ndt 2/2011, takým spôsobom, že trestná vec obžalovaného M. B. a spol. pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák., vedená na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 7T 3/2011, sa tomuto súdu odníma a prikazuje sa Okresnému súdu Prešov.

V odôvodnení rozhodnutia pritom zdôraznil, že v podanom návrhu boli uvedené konkrétne skutočnosti, spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho postupu pri rozhodovaní v predmetnej veci. Vyplývalo z neho totiž, že poškodená nebohá JUDr. M. K. pôsobila ako sudkyňa na Okresnom súde Košice II, otec jej dieťaťa JUDr. M. H. zastáva funkciu sudcu na Okresnom súde Košice I a otec nebohej JUDr. K. K. zas pôsobí ako sudca Krajského súdu v Košiciach. JUDr. K. K. i JUDr. M. H. vystupujú v danej veci v procesnom postavení poškodených.

Po predložení veci Okresnému súdu Prešov (dňa 17. februára 2011) bola daná trestná vec elektronickou podateľňou okresného súdu pridelená pod sp. zn. 2T 15/2011 na vybavenie samosudkyňi JUDr. Z. B..

Vyššie menovaná sudkyňa vydala dňa 20. mája 2011 trestný rozkaz, ktorým boli obaja obžalovaní uznaní vinnými zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák.

Dňa 3. júna 2011 bolo na Okresný súd Prešov doručené písomné podanie obžalovaného V. C. s názvom „odpor proti trestnému rozkazu“, podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. R. L., ktorého súčasťou je aj námietka zaujatosti v zmysle § 31 ods. 1 Tr. por. všetkých sudcov Okresného súdu Prešov, ako i všetkých okresných súdov v pôsobnosti Krajského súdu v Prešove, súdom vyhodnotené ako návrh obžalovaného na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. (č. l. 204).

Pokiaľ ide o odôvodnenie podanej námietky zaujatosti obžalovaný uviedol, že túto voči vyššie spomenutým sudcom vznáša pre ich možnú zaujatosť pre pomer k prejednávanej veci ako aj osobám a pretože boli porušené jeho práva ako i práva obhajoby, keď obžalobu podala Okresná prokuratúra Prešov na Okresný súd Košice I, kde nebohá JUDr. M. K. pracovala ako sudkyňa a táto bola následne – nevie akým procesným spôsobom – doručená Okresnému súdu Prešov, ktorý vo veci vydal napadnutý trestný rozkaz. Obžalovaný má pochybnosť o nezaujatosti sudcov Okresného súdu Prešov tiež z toho dôvodu, že vyššie menovaná nebohá pochádzala z L., pričom čo sa týka jej otca JUDr. K. K. tento má trvalé bydlisko v L. a navyše je sudcom Krajského súdu v Košiciach.

S ohľadom na vyššie uvedené predložil dňa 29. júna 2011 Okresný súd Prešov po písomnom vyjadrení všetkých sudcov tohto súdu danú trestnú vec s kompletným spisovým materiálom tunajšiemu súdu na rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený okresným súdom z obvodu dvoch rozdielnych krajských súdov preskúmal podaný návrh ako aj príslušný spisový materiál a zistil, že v prejednávanej veci nie sú splnené zákonné podmienky na postup v zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z **dôležitých dôvodov** môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

„Dôležité dôvody“ síce zákon bližšie nedefinuje, no podľa ustálenej súdnej praxe sú nimi predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú zistenie skutkového stavu veci, výchovné pôsobenie trestného konania na páchatel'a i na ostatných občanov a čo najrýchlejšie prejednanie veci.

Medzi dôvody svedčiace pre odňatie veci príslušnému súdu patrí tiež požiadavka zabezpečenia objektivity súdneho konania a spravodlivého rozhodnutia v prípadoch, kedy sú vylúčení všetci sudcovia príslušného súdu.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.“

Pre zákonnú zmenu príslušnosti súdu, t.j. pre výrok, ktorým sa mu konkrétna vec odníma a prikazuje sa inému súdu toho istého druhu a stupňa, musia byť teda splnené

tak závažné „dôležité dôvody“, ktoré sú porovnateľné s významom ústavného princípu neodňateľnosti veci zákonnému sudcovi.

V danom prípade však takéto dôvody obžalovaný vo svojom návrhu neuviedol a nevyplývajú ani z obsahu trestného spisu.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Z dikcie citovaného ustanovenia vyplýva, že zákon taxatívne vymenúva dôvody vzniku pochybnosti o nezaujatosti tohto – ktorého orgánu a pre ktoré v prípade ich preukázania je taký orgán vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. možno pritom rozhodnúť len o vylúčení sudcu ako **konkrétnej osoby**, resp. o vylúčení sudcov ako konkrétnych osôb.

Zároveň je potrebné uviesť, že námietky zaujatosti **možno vznášať len proti tým sudcom, ktorí sa na prejednávaní a rozhodovaní veci skutočne podieľajú** a nie proti neurčitým osobám, napr. všetkým sudcom určitého okresného súdu, resp. všetkým sudcom všetkých okresných súdov v obvode pôsobnosti určitého krajského súdu, ako to v prerokovávanej veci urobil obžalovaný V. C..

V tejto súvislosti je žiaduce poukázať tiež na to, že o prípadnej námietke zaujatosti vznesenej niektorou zo strán voči konajúcej samosudkyni rozhoduje podľa § 32 ods. 3 Tr. por. ona sama. O sťažnosti proti takémuto rozhodnutiu je potom povinný rozhodnúť v zmysle § 32 ods. 5 písm. a/ Tr. por. nadriadený súd v senáte.

I napriek vyššie uvedenému však Najvyšší súd Slovenskej republiky len na dôvažok dodáva, že obžalovaný V. C. vo svojom návrhu neuviedol **žiadne také konkrétne skutočnosti**, ktoré by boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo

nezákonného rozhodovania v danej veci. V tomto smere upozorňuje tiež na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je sudca pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných priet'ahov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky teda po preskúmaní predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že v danom prípade nie je daný žiadny taký dôležitý dôvod predpokladaný ustanovením § 23 ods. 1 Tr. por., v dôsledku ktorého by bolo potrebné predmetnú trestnú vec Okresnému súdu Prešov odňať a prikázať ju inému súdu toho istého druhu a stupňa. Na uvedený záver nemôže mať pritom žiadny vplyv ani prípadný procesný nedostatok spočívajúci v nedoručení jeho už skôr spomenutého rozhodnutia z 1. februára 2011, sp. zn. 3 Ndt 2/2011, obžalovanému V. C..

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu s'ťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 28. júla 2011

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová